

Obsah

Úvod	11
Poděkování	14
I. část	
REPRODUKCE SOCIÁLNÍ STRUKTURY, ČESKÁ SPOLEČNOST, EKONOMICKÝ A KULTURNÍ KAPITÁL DĚLNICKÉ RODINY	
1. kapitola: Reprodukce a česká společnost: výzkumný problém	17
1.1 Od rodiného původu ke školní selekci	19
1.2 Vzdělanostní rozdíly a sociální nerovnosti	22
1.3 Vzdělanostní a sociální rozdíly v české společnosti	25
1.4 Výzkumný problém: vzdělanostní reprodukce dělníků	33
2. kapitola: Teorie reprodukce společnosti	35
2.1 Louis Althusser: ideologie státu	37
2.2 Samuel Bowles a Herbert Gintis: princip korespondence	37
2.3 Melvin Kohn: hodnoty a profese	39
2.4 Pierre Bourdieu: kulturní kapitál a habitus	41
2.5 Basil Bernstein, Shirley Brice Heath: jazyková socializace	43
2.6 Paul Willis: kontraškolní kultura	46
2.7 Jay MacLeod: vzdělanostní aspirace	48
2.8 Výzkumy vzdělanostní reprodukce v české společnosti	51
3. kapitola: Dělnická rodina a její ekonomický a kulturní kapitál	55
3.1 Malý ekonomický kapitál dělnické rodiny	57
3.2 Malý kulturní kapitál dělnické rodiny	61
3.3 Malý ekonomický a kulturní kapitál a školní výkon dítěte	63
II. část	
ŠKOLA A ZKUŠENOSTI DĚTÍ A RODIČŮ – ANALÝZA	
4. kapitola: Dělníci a jejich zkušenost se školou jako předmět výzkumu	75
4.1 Dělníci a vysokoškoláci jako předmět výzkumu	75
4.2 Metoda výzkumu a analýza dat	81
✓ 5. kapitola: Nebavilo a nezajímalo mě to – děti dělnických rodičů ve škole	85
✓ 5.1 Škola mě nebavila a nezajímala	85

✓ 5.2	Nízké vzdělanostní aspirace	91
✓ 6.	kapitola: Volně plovoucí zátky – děti dělníků, jejich rodiče a škola	97
✓ 6.1	Nízké nároky dělnických rodičů	97
✓ 6.2	Nezájem dělnických rodičů o školu	101
✓ 6.3	Malý důraz dělnických rodičů na školní přípravu dítěte	104
✓ 6.4	Děti dělníků ve škole – je to na nich, aneb volně plovoucí zátky	108
✓ 7.	kapitola: Dělnická interpretace přístupu k dětem, škole a vzdělání	117
✓ 7.1	Interpretace situace ve škole	117
✓ 7.2	Interpretace postoje dělnických rodičů ke školním povinnostem dětí	121
✓ 8.	kapitola: Vysokoškolsky vzdělaní rodiče, jejich děti a škola	125
8.1	I když mě to někdy nebaví, musí se to vydržet	125
8.2	Vzdělání je status – s penězi to nesouvisí	128
8.3	Důraz na kulturní kapitál	133
8.4	Zájem vysokoškolsky vzdělaných rodičů o školu a domácí přípravu	135
8.5	Vysoké vzdělanostní aspirace vysokoškolsky vzdělaných rodičů	139
III. část		
SHRNUTÍ, KONCEPTUALIZACE, ZÁVĚRY		
9.	kapitola: Vzdělanostní reprodukce v dělnické rodině	145
9.1	Od empirie k teorii: volný a soudržný vztah	145
9.2	Jednání dělníků a vysokoškoláků: materiální a statusová strategie	150
9.3	Kulturní autonomie jednání dělníků a vysokoškoláků	153
Apendix A: Realizace výzkumu a analýza dat		157
1.	Kde a jak jsem získal respondenty	157
2.	Kvalitativní rozhovory – práce s nimi a jejich analýza	160
Apendix B: Sociodemografické charakteristiky respondentů		167
Apendix C: Tabulky mezigenerační vzdělanostní mobility		171
✓	Literatura	173
✓	Jmenný rejstřík	187
✓	Věcný rejstřík	189

✓	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	
✓	Tabulka 1.1 Výstupní a vstupní vzdělanostní mobilita otec a potomek ve třech generacích v ČR v procentech	29
✓	Tabulka 1.2 Výsledky testu dobré shody log-lineárních modelů aplikovaných na vzdělanostní intergenerační mobilitu v české společnosti (generace 1918-1948, 1949-1968, 1969-1981)	31
✓	Tabulka 3.1 Čisté úplné rodiny dělníků s nezaopatřenými dětmi ve vztahu k životnímu minimu v roce 1996 v ČR (procenta)	58
✓	Tabulka 3.2 Čisté úplné rodiny zaměstnanců (administrativních pracovníků) s nezaopatřenými dětmi ve vztahu k životnímu minimu v roce 1996 v ČR (procenta)	58
✓	Tabulka 3.3 Kulturní aktivity dětí podle vzdělání rodičů v procentech v roce 1989 v ČR	62
✓	Tabulka 3.4 Kulturní aktivity české populace podle vzdělání v roce 1999	64
✓	Tabulka 4.1 Hospodařící domácnosti podle sociálních skupin v roce 1996 v ČR	76
✓	Graf 1.1 Vzdělanostní struktura české populace podle vzdělání otce v letech 1992 a 1999	28
✓	Graf 3.1 Celkový čistý měsíční příjem v úplných a neúplných čistých rodinách a domácnostech jednotlivců u dělníků a ostatních zaměstnanců (administrativních pracovníků) v ČR v roce 2001	60
✓	Obrázek 3.1 Schéma procesu vzdělanostní reprodukce	71
✓	Obrázek 4.1 Podíl dělníků z ekonomicky aktivních obyvatel v urbanistických obvodech Brna v roce 1991	77